

333МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ ПЕДАГОГІЧНИХ НАУК УКРАЇНИ
ІНСТИТУТ ПРОБЛЕМ ВИХОВАННЯ НАПН УКРАЇНИ
РІВНЕНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ГУМАНІТАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ОСВІТНЬО-РЕСУРСНИЙ ЦЕНТР РДГУ
КАФЕДРА ПЕДАГОГІКИ ПОЧАТКОВОЇ, ІНКЛЮЗИВНОЇ ТА ВИЩОЇ ОСВІТИ

ПРОФЕСІЙНИЙ РОЗВИТОК ПЕДАГОГА

**МАТЕРІАЛИ
II ВСЕУКРАЇНСЬКОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ Е-КОНФЕРЕНЦІЇ
З МІЖНАРОДНОЮ УЧАСТЮ
«ОСВІТА І ВИХОВАННЯ
В ІНФОРМАЦІЙНОМУ СУСПІЛЬСТВІ
В УМОВАХ ВОЄННОГО ТА ПОВОЄННОГО СТАНУ»**

15 -16 ТРАВНЯ 2024 РОКУ

РІВНЕ

УДК 373.3.091.12

П 84

Рекомендовано до друку
вченою радою Інституту проблем виховання НАПН України
(протокол № 6 від 30 травня 2024 р.),
вченою радою Рівненського державного гуманітарного університету
(протокол № 5 від 14 травня 2024 р.).

Рецензенти:

Канішевська Л.В., доктор педагогічних наук, професор, заступник директора з науково-експериментальної роботи Інституту проблем виховання НАПН України.

Безкорвайна О.В., доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри міжкультурної комунікації, теорії та історії зарубіжної літератури Рівненського державного гуманітарного університету.

Професійний розвиток педагога: збірник матеріалів II Всеукраїнської науково-практичної е-конференції з міжнародною участю «Освіта і виховання в інформаційному суспільстві в умовах воєнного та повоєнного стану», м. Рівне, 15-16 травня 2024 р. Рівне: Рівненський державний гуманітарний університет, 2024.140 с.

У збірнику представлено наукові матеріали, що включені до програми II Всеукраїнської науково-практичної е-конференції з міжнародною участю «Освіта і виховання в інформаційному суспільстві в умовах воєнного та повоєнного стану».

У виданні висвітлюються актуальні проблеми розвитку освіти України, формування національної солідарності в учнівської та студентської молоді, організації інклюзивного навчання в закладах освіти, підготовки майбутніх учителів початкових класів до роботи в Новій українській школі та педагогів в умовах інформаційних впливів і воєнного стану.

Збірник рекомендований для науковців, викладачів, аспірантів, здобувачів вищої освіти і всіх тих, хто цікавиться питаннями історії та сьогодення системи освіти.

Відповідальність за автентичність цитат, правильність фактів і посилань, достовірність матеріалів та грамотність несуть автори публікацій.

Думки авторів можуть не збігатися з позицією редколегії.

© Кафедра педагогіки початкової,
інклюзивної та вищої освіти
Рівненського державного гуманітарного
університету, 2024.

Укладання.

© Автори статей, 2024

2. Алфімов Д. В. Структура лідерських якостей особистості школяра. *Духовність особистості: методологія, теорія і практика*. 2010. № 6 (41). С. 35–44.
3. Педагогічний словник / за ред. Ярмаченка М. Д. Київ: Педагогічна думка, 2001. 514 с.
4. Сойчук Р. Л. Формування лідерських якостей учнів початкової школи: погляд на проблему. *Pedagogy : Theory, Science and Practice : Collective monograph*. Yunona Publishing, New York, USA, 2020. 224 p. Pp. 34–51.
5. Сушик Н. Теоретичні основи формування лідерських якостей учнівської молоді. *Науковий вісник Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки*. Луцьк, 2013. С. 110–115.
6. Тихомирова О. Виховання лідера. *Шкільний світ*. 2009. №8. С. 19–23.

СУЧАСНІ ФОРМИ ОРГАНІЗАЦІЇ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Ма Їжун,

здобувач другого (магістерського) рівня вищої освіти;
науковий керівник: к. пед. н., доц. Боровець О. В.,
Рівненський державний гуманітарний університет

У ХХІ столітті важливим завданням вищої школи є навчити здобувачів вищої освіти – майбутніх фахівців – самостійно опановувати, систематично поповнювати й оновлювати знання та використовувати їх у реальних життєвих і професійних ситуаціях. Тому посилюється роль самостійної навчально-пізнавальної роботи студентів, удосконалюються та впроваджуються інноваційні її форми та методи.

Самостійна робота, як зауважують А. Бугра та О. Коновал, – це «навчальна діяльність студента з виконання завдань викладача або за власним

бажанням, яка спрямована на закріплення, розширення і поглиблення отриманих знань, а також на засвоєння нового матеріалу без сторонньої допомоги» [1, с. 4]. Така діяльність передбачає, що студент самостійно виконує завдання, сам визначає план виконання, розподіляє час на окремі етапи, обирає місце та засоби. Викладач лише частково може контролювати процес виконання завдань, повинен за потреби надавати допомогу, рекомендації, консультувати. Практика доводить, що рівень самостійності здобувачів під час виконання різних видів самостійної роботи буде різним на окремих етапах їх навчання у ЗВО і залежатиме від дидактичної, методичної, пізнавальної, розвивальної та виховної мети.

У педагогічній літературі обґрунтовано багато форм самостійної роботи студентів, існує багато класифікацій її типів і видів.

Форми самостійної роботи здобувачів вищої освіти поділяють на такі групи: завдання за зразками, реконструктивно-варіативні, евристичні (частково-пошукові) і творчо-дослідницькі.

Перша група завдань (за зразком) передбачає виконання стандартних завдань, різнопланових вправ за визначеним алгоритмом або запропонованим зразком. Такі завдання забезпечують засвоєння матеріалу, але не сприяють розвитку ініціативності, творчості. Одна з поширених форм завдань за зразком є спостереження. При цьому задіяно перший тип розумової діяльності, який передбачає розпізнавання об'єктів, предметів, явищ.

Конструктивно-варіативні самостійні роботи передбачають необхідність відтворення не лише функціональної характеристики знань, але і їх структури, залучення відомих знань для розв'язання інших завдань, проблем, ситуацій. Це другий рівень розумової діяльності, на якому відбувається відтворення й розуміння явищ, що вивчаються.

У процесі виконання евристичних самостійних робіт здобувачі вищої освіти включаються в активну пізнавальну діяльність, поглиблюючи і критично осмислюючи матеріал, який розглядався на аудиторних заняттях. Це третій тип розумової діяльності, що передбачає вміння бачити проблему,

самостійно її формулювати, розробляти план її розв'язання. На цьому рівні розумової діяльності здійснюється більш глибоке розуміння явищ, процесів і розпочинається творча діяльність.

Ще вищий рівень пізнавальної активності застосовується під час виконання дослідницьких самостійних робіт (творчих завдань, проєктів, курсових та кваліфікаційних робіт). Пізнавальна діяльність цього типу характеризується творчістю, інноваційністю, передбачає виконання проблемних завдань із застосуванням різноманітних методів і засобів роботи. Це четвертий рівень розумової діяльності, на якому проявляється інтелектуальний потенціал і креативність студентів, реалізуються їх дослідницькі здібності [3].

В умовах сучасного освітнього процесу в ЗВО поширеними є такі форми самостійної роботи здобувачів вищої освіти: робота з навчальною книгою, бібліографічними каталогами, навчальними посібниками, підручниками, збірниками вправ, монографіями, творами видатних педагогів, мислителів тощо; додатковою літературою (хрестоматії, довідники, словники й ін.); методичною літературою (методичні поради, вказівки); періодичними виданнями (журнали, газети), інтернет-ресурсами; різноманітні дослідження: спостереження за виробничим процесом (діяльність ЗЗСО, позашкільних закладів, громадських організацій, ресурсних центрів тощо); експериментальна робота; робота з використанням аудіовізуальних засобів навчання (автоматизовані бібліотечно-інформаційні системи, мережеві, мультимедійні технології й телекомунікації, електронні контролюючі програми тощо) [2].

Таким чином, під час самостійної роботи здобувачі вищої освіти мають змогу ширше розкрити свої індивідуальні здібності, проявити ініціативу, творчість, власний стиль роботи, презентувати авторське бачення певної проблеми. Правильно організована самостійна робота забезпечує поглиблення і розширення системи знань майбутніх фахівців, сприяє виробленню в студентів цілеспрямованості, наполегливості, відповідальності в процесі оволодіння

професією, формує самостійність мислення та компетентність «навчання впродовж життя».

Список використаних джерел:

1. Бугра А. В., Коновал О. А. Методика самостійної роботи студентів: навч.-метод. посіб. Кривий Ріг: КПІ ДВНЗ «КНУ», 2014. 124 с.
2. Пономаренко Г.О. Організація самостійної роботи студентів вищих навчальних закладів. *Актуальні проблеми державного управління, педагогіки та психології*. 2014. С. 367–371.
3. Шиян Н. Методичні основи організації самостійної навчально-пізнавальної діяльності студентів ВНЗ. *Імідж сучасного педагога*. № 6, 2013. С. 12–14.

ЕЙДЕТИКА ЯК ЗАСІБ ПІДГОТОВКИ ДІТЕЙ ДО ШКОЛИ

Маліновська Наталія Василівна,

кандидат педагогічних наук, доцент кафедри
дошкільної педагогіки і психології та спеціальної освіти,
Рівненський державний гуманітарний університет

Актуальність вивчення проблеми підготовки дітей до школи засобами ейдетики полягає у необхідності ефективного впровадження інноваційних методів та підходів у дошкільну освіту.

У працях учених (Андрієвський Б., Богуш А., Запорожець О., Кондратенко Т., Котирло В., Матвієнко О., Савченко О., Шиліна Н. та ін.) підготовка дітей до школи визначається як комплекс педагогічних заходів, спрямованих на загальний розвиток дитини (фізичний, психічний, розумовий, емоційний, морально-вольовий, соціальний); створення передумов для формування основ загальнонавчальних умінь та навичок (організаційних, інтелектуальних, комунікаційних, які забезпечили б дитині цілісний особистий розвиток як суб'єкта майбутньої навчальної діяльності. Водночас результатом

З М І С Т

Necherda Valeriia Borysivna

EFFECTIVE TECHNOLOGIES OF DEVELOPMENT OF
ASSERTIVENESS OF PUPILS OF SENIOR CLASSES _____ 3

Zhou Yicheng

FEATURES OF PROSPECTIVE TEACHERS' PROFESSIONAL
TRAINING IN A HIGHER EDUCATION INSTITUTION _____ 6

Акімов Вадим Юрійович

РОЗВИТОК МЕДІАГРАМОТНОСТІ ЯК ЗАСОБУ ПРОФІЛАКТИКИ
ІНФОРМАЦІЙНОГО НАСИЛЛЯ В УМОВАХ ПЕДАГОГІЧНОГО
УНІВЕРСИТЕТУ _____ 8

Береговська Наталія Олексіївна

ЦИФРОВІ ТЕХНОЛОГІЇ В ОСВІТІ І ВИХОВАННІ: РЕАЛІЇ
ВИКОРИСТАННЯ ДИСТАНЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ В УМОВАХ
ВОЄННОГО СТАНУ _____ 11

Боровець Олена Віталіївна

РЕАЛІЗАЦІЯ ДІЯЛЬНІСНОГО ПІДХОДУ В ПРОЦЕСІ ФОРМУВАННЯ
КЛЮЧОВИХ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ ЗДОБУВАЧІВ ПОЧАТКОВОЇ
ОСВІТИ _____ 15

Ван Їньцзи

ВИЩА ОСВІТА ОСІБ З ОСОБЛИВИМИ ОСВІТНИМИ ПОТРЕБАМИ
В КРАЇНАХ ЄВРОПЕЙСЬКОГО СОЮЗУ _____ 18

Верхова Ірина Павлівна

СУЧАСНІ ПІДХОДИ ДО ОРГАНІЗАЦІЇ ПАТРІОТИЧНОГО
ВИХОВАННЯ В УМОВАХ ВОЄННОГО ЧАСУ _____ 20

Власюк Людмила Василівна

ВПРОВАДЖЕННЯ ЕЛЕМЕНТІВ ГЕЙМІФІКАЦІЇ НА УРОКАХ
АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ В НОВІЙ УКРАЇНСЬКІЙ ШКОЛІ _____ 23

Воронко Денис Анатолійович, Гудовсек Оксана Анатоліївна

ФІЗИЧНЕ ВИХОВАННЯ МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ ЯК ОСНОВА
ФОРМУВАННЯ ЗДОРОВ'ЯЗБЕРЕЖУВАЛЬНОЇ ПОВЕДІНКИ:
НАРОДНІ ТРАДИЦІЇ _____ 27

Євтушенко Олеся Миколаївна

СУТНІСТЬ ДИДАКТИЧНОЇ ГРИ В ОСВІТНЬОМУ ПРОЦЕСІ
НОВОЇ УКРАЇНСЬКОЇ ШКОЛИ _____ 30

<i>Журба Катерина Олександрівна</i>	
ВІЙСЬКОВО-ПАТРІОТИЧНЕ ВИХОВАННЯ МОЛОДІ В УМОВАХ ВОЄННОГО ЧАСУ: ОРГАНІЗАЦІЯ ТА ПРОВЕДЕННЯ КОНСТУВАЛЬНОГО ЕТАПУ ДОСЛІДЖЕННЯ_____	33
<i>Іванова Лідія Іванівна</i>	
РУХАНКА ЯК КОМПЛЕКСНА ТЕХНОЛОГІЯ СИСТЕМИ ОЗДОРОВЛЕННЯ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ _____	36
<i>Колодич Сніжана Іванівна</i>	
МЕТОДИ РОЗВИТКУ ЛОГІКО-МАТЕМАТИЧНОГО МИСЛЕННЯ МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ_____	39
<i>Костолович Марія Ігорівна</i>	
ПОЗАКЛАСНА РОБОТА З ГЕОГРАФІЇ ЯК СКЛАДОВА ФОРМУВАННЯ ЕКОЛОГІЧНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ УЧНІВ_____	43
<i>Лапно Віолетта Валеріївна</i>	
ПІДГОТОВКА МАЙБУТНІХ ПЕДАГОГІВ ДО ВИХОВНОЇ РОБОТИ В ЛІТНІХ ДИТЯЧИХ ОЗДОРОВЧИХ ТАБОРАХ_____	46
<i>Леус Ірина Валеріївна</i>	
ПРОБЛЕМА СПІЛКУВАННЯ ТА ВЗАЄМОВІДНОСИН З ОДНОЛІТКАМИ В МОЛОДШОМУ ШКІЛЬНОМУ ВІЦІ_____	49
<i>Лоу Кайвень, Сойчук Руслана Леонідівна</i>	
ДО ПРОБЛЕМИ ФОРМУВАННЯ ЛІДЕРСЬКИХ ЯКОСТЕЙ ОСОБИСТОСТІ_____	52
<i>Ма Їжун</i>	
СУЧАСНІ ФОРМИ ОРГАНІЗАЦІЇ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ_____	55
<i>Маліновська Наталія Василівна</i>	
ЕЙДЕТИКА ЯК ЗАСІБ ПІДГОТОВКИ ДІТЕЙ ДО ШКОЛИ_____	58
<i>Михальчук Таїса Миколаївна</i>	
СТВОРЕННЯ СУЧАСНОГО ОСВІТНЬОГО СЕРЕДОВИЩА НОВОЇ УКРАЇНСЬКОЇ ШКОЛИ ДЛЯ ДІТЕЙ З ОСОБЛИВИМИ ОСВІТНИМИ ПОТРЕБАМИ_____	60
<i>Морін Олег Леонідович</i>	
ВПЛИВ ІНФОРМАЦІЙНОГО СУСПІЛЬСТВА НА ФОРМУВАННЯ КАР'ЄРНОЇ СПРЯМОВАНОСТІ УЧНІВСЬКОЇ МОЛОДІ_____	63

Паска Тарас Валерійович, Паска Андрій Валерійович ФОРМУВАННЯ НАЦІОНАЛЬНОЇ ТА ГРОМАДЯНСЬКОЇ ІДЕНТИЧНОСТІ МОЛОДІ ЗАСОБАМИ МУЗЕЙНОЇ ПЕДАГОГІКИ У ЗАКЛАДАХ ВИЩОЇ ОСВІТИ ЗАХІДНОЇ УКРАЇНИ _____	66
Поличева Юлія Володимирівна ДОСВІД ЗАЛУЧЕННЯ ЦИФРОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ В ЗАКЛАДАХ ОСВІТИ США _____	70
Руденко Юлія Олександрівна ПРОЄКТНО-ОРІЄНТОВАНА ФОРМА НАВЧАННЯ У ФОРМУВАННІ НАВИЧОК ІНФОРМАЦІЙНОЇ ГІГІЄНИ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ _____	74
Синьчук Оксана Миколаївна, Мартинюк Марина Іванівна ВИКОРИСТАННЯ ІННОВАЦІЙНИХ МЕТОДІВ НАВЧАННЯ ЯК ОСНОВА ФОРМУВАННЯ ОСОБИСТІСНО-ПРОФЕСІЙНОГО ІМІДЖУ СУЧАСНОГО ПЕДАГОГА _____	77
Сілкова Ельвіра Орестівна ЗАВДАННЯ ЕКОНОМІЧНОГО ЗМІСТУ НА УРОКАХ МАТЕМАТИКИ В ПОЧАТКОВІЙ ШКОЛІ _____	83
Сміцька Оксана Вікторівна МЕТОДИ ФОРМУВАННЯ ГРОМАДЯНСЬКОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ ЗДОБУВАЧІВ ПОЧАТКОВОЇ ОСВІТИ В НОВІЙ УКРАЇНСЬКІЙ ШКОЛІ _____	88
Сойко Інна Миколаївна ВИКОРИСТАННЯ ОНЛАЙН-УРОКІВ У МОВНО-ЛІТЕРАТУРНІЙ ОСВІТНІЙ ГАЛУЗІ _____	91
Сойчук Руслана Леонідівна НАЦІОНАЛЬНІ ЦІННОСТІ ЯК ПІДҐРУНТЯ КОНСОЛІДАЦІЇ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДУ _____	94
Сокол Наталія Валеріївна ФОРМУВАННЯ ЧИТАЦЬКОЇ САМОСТІЙНОСТІ УЧНІВ ПОЧАТКОВОЇ ШКОЛИ _____	97
Сорочинська Тетяна Адамівна ОСОБЛИВОСТІ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ ПЕДАГОГІВ ДО ФОРМУВАННЯ НАЦІОНАЛЬНО-КУЛЬТУРНОЇ ІДЕНТИЧНОСТІ УЧНІВСЬКОЇ МОЛОДІ В УМОВАХ ВІЙНИ _____	100

<i>Толочко Світлана Вікторівна</i>	
ВПЛИВ СУЧАСНИХ ЕКОЛОГІЧНИХ ПРОБЛЕМ НА ФОРМУВАННЯ ІМІДЖУ УКРАЇНИ	103
<i>Трейтяк Дмитро Вячеславович</i>	
ПРОБЛЕМА АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ У ЗАКЛАДАХ ВИЩОЇ ОСВІТИ В КОНТЕКСТІ ПОШИРЕННЯ СЕРВІСІВ ШІ	109
<i>Третьак Оксана Миколаївна, Сюй Чан</i>	
СУТНІСТЬ ПРОФЕСІЙНОЇ СПРЯМОВАНOSTІ ПЕДАГОГА	111
<i>У Сянь</i>	
ПЕДАГОГІЧНІ УМОВИ ФОРМУВАННЯ ГРОМАДЯНСЬКОЇ СВІДОМОСТІ МАЙБУТНІХ ПЕДАГОГІВ В ЗАКЛАДІ ВИЩОЇ ОСВІТИ	115
<i>Хом'як Ольга Анатоліївна, Продан Олена Михайлівна</i>	
ЗАСТОСУВАННЯ ІКТ ДЛЯ НАВЧАННЯ УЧНІВ З ОСОБЛИВИМИ ОСВІТНІМИ ПОТРЕБАМИ В ІНКЛЮЗИВНОМУ СЕРЕДОВИЩІ НОВОЇ УКРАЇНСЬКОЇ ШКОЛИ	118
<i>Чугай Оксана Леонідівна</i>	
LEGO-ТЕХНОЛОГІЇ ЯК ЗАСІБ РОЗВИТКУ КРИТИЧНОГО МИСЛЕННЯ МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ НА УРОКАХ МАТЕМАТИКИ	121
<i>Шостак Анастасія Володимирівна</i>	
ЛІНГВОДИДАКТИЧНІ ЗАСАДИ ВИВЧЕННЯ ЗАЙМЕННИКА У ПОЧАТКОВІЙ ШКОЛІ	124
<i>Яковишина Тетяна В'ячеславівна</i>	
МЕТА ТА ЗАВДАННЯ ГРОМАДЯНСЬКОГО ВИХОВАННЯ СУЧАСНОЇ СТУДЕНТСЬКОЇ МОЛОДІ	127
<i>Яремович Марія Андріївна</i>	
РОЛЬ МЕДІАГРАМОТНОСТІ У ФОРМУВАННІ ГРОМАДЯНСЬКОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ ПОЧАТКОВИХ КЛАСІВ	133

НАУКОВЕ ВИДАННЯ

ПРОФЕСІЙНИЙ РОЗВИТОК ПЕДАГОГА

МАТЕРІАЛИ

**II ВСЕУКРАЇНСЬКОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ Е-КОНФЕРЕНЦІЇ З
МІЖНАРОДНОЮ УЧАСТЮ**

**«ОСВІТА І ВИХОВАННЯ В ІНФОРМАЦІЙНОМУ СУСПІЛЬСТВІ В
УМОВАХ ВОЄННОГО ТА ПОВОЄННОГО СТАНУ»**

15-16 ТРАВНЯ 2024 РОКУ

**ВІДПОВІДАЛЬНИЙ ЗА ВИПУСК: ПРОФ. Р.Л.СОЙЧУК
КОМП'ЮТЕРНА ВЕРСТКА ТА ДИЗАЙН: Л.М.СОЛОВЕЙ**

ВИДРУКОВАНО:

**КАФЕДРА ПЕДАГОГІКИ ПОЧАТКОВОЇ, ІНКЛЮЗИВНОЇ ТА ВИЩОЇ ОСВІТИ
РДГУ**

ВУЛ. ПЛАСТОВА, 31, КАБ. 02, М. РІВНЕ, 33000

НАКЛАД: 100 ПРИМІРНИКІВ.

ПІДПИСАНО ДО ДРУКУ 14.05.2024 Р.

ДРУК ОФСЕТНИЙ.

УСІ МАТЕРІАЛИ І ДОПОВІДІ КОНФЕРЕНЦІЇ ДРУКУЮТЬСЯ В АВТОРСЬКІЙ РЕДАКЦІЇ.